

SAMBATA.
ANULU VII.

VOIESCE
SI VEI PUTE

ROMÂNIU.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Direcțoriul diariului: C. A. Rosetti. — Gerantul responsabil: M. Caludescu.

Pentru abonare și reclamări se voră adresa la Administratorul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

REVISTA POLITICA.

SUCURESCĂ, ^{3/15} Florariu.

Aflăm că s'a datu uă ordinanță, prin care se recunoscă, în sfîrșită, și de către guvern că delictele de presă nu se potu pune în categoria celorlate delictelor, lovite de codica noastră penală, și se otărască ca Monastirea Văcărești se servescă în viitoru că casă de arestă pentru delictele politice. Do și acest drept este unu drept recunoscut de totă lumea; de și nu s'a făcut acăstă lucrare, drăptă din tōte puncturile de privire, de cătă în urma atâtorei protestări în facia curții apelative criminale și în presă, suntemu silici, în fața posomoritei și pe deplină intortochiată situaționă în care ne aflăm, se mulțimim guvernului ce ne a datu ce era alu nostru, ce nu putea se ne iă, adică osebirea arestațiilor pentru delictele de presă de arestații pentru furtisaguri, ucideri, etc. etc. în urma acestei ordonanțe, dd. Albescu și Aricescu au fostu transportați astă-dă la Văcărești, unde sperăm că voru fi tratați cum suntu în totă lumea civilisată cei arestați pentru delictele de presă.

Cu acăstă ocasiune înăsă se ne împlinim datoria d'a mai aduce aminte publicului, d-lorū legiști ai României — se dice c'avem mult și forțe însemnată — și d-lorū Procurori și Președinți de la curtea de casăjune, că d. Procuratorul de lingă curtea apelativă criminale a cerută prin chărtă oficială că d. Aricescu sa se puiă, pentru delictul de presă, la închisoriă preventivă și că cererea sa a fostu și este unu faptu implitu. Le mai aducem anca aminte că tot acestu mare Procuratorul alu guvernului de lingă curtea apelativă criminale din București, trămite adreso ori cui îl place, și-i chiamă „la bioroul Procuroriei” fără altă explicație de cătă „fiindu trebuinciosi”. Astu-felul a chiamată eri pe d. Radu Ionescu, și la „supusă” — acesta este termenul celu elegantă și liberală cu care se servesc d. C. Borănescu — l'a supusă la interogatoriu pentru scrieri nesupscrise de d. Ionescu, și pentru cari prin urmare nu putea se-lu chiama d. Procuratorul, totu atât, precum nu poate se chiame, cumu mai diserămu și eri, pe d. C. Heraclide, directorul de la Ministeriul Justiției pentru scrierile s'ară publica suptu inițialile C. H. Este daru bine, folositoru pentru țera ca dd. Procurator se trăca peste legi căndu și cumu voru voi, și se nu mai remăia astu-felul nici unu omu care se nu fi espusă d'a fi radicat de la lucrările sale și supusă de d-lui la ori ce interogatori și la ori ce aresturi preventive? Astu-felul cere legea? Si dacă ea nu cere astu-felul, pentru ce nu nu înțelegem toți că cea-a ce se face astă-dă in contra legii în privința d-lorū Aricescu și Radu Ionescu, se va face măne în privința altora și nsfîrșită in privința tutelor? Si dacă înțelegem pentru ce nu protestam că mai mult, și pehtru ce mal cu séma nu se rădăca în favoarea legii vocile

cele mai competență? Sau vocea să datu omul numai spre a mișcă lingură și talentul pentru a-lu îngropa, cumu dico scripture, sau pentru a ne servi cu dănsulă numai in propriul nostru interes? În sfîrșită noi ne facem datoria d'a protesta necontentu, chiară căndu romănenu singuri; facă cerulă ca cei cari tacu șalnecu acumu ușiu pe ghiacia vieței se nu se descepte măne cădu cu totu intră epocă de unde nici uă cange se nu ne mai pătu șoțe, căci va fi pătărdi!

Președintele Camerei legislative din Paris, mai nainte d'a se despărți de colegii sei, le-a ținut unu cuvintu in care între altele a dispus:

„Unu guvernă fără controlu și fără critică este ca o corabie fără „lest”. Lipsa de contra-dicere orbezesc și rătăsesce une ori puterea și n'asură țera. Desbaterile noastre „au”, asicurău, mai multu păra de cătă „ar fi făcută uă tăceres amăgitoriă.”

Nu este ore ciudău a vedea pe amicul, pe ruda Imperatului Napoleon, pe ducele de Morny, și înținându controlul Camerei în privința guvernului, și dicandu că unu guvernă fără controlu, perde ecilibrul și cade peste capu, cumu cade corabie care n'are test? Nu este ciudău a audii pe căruia-a familiă acoperită de gloria chiară națiunea cea mai mindră, cercindu controlul spre a nu-și perde ecilibrul, cercindu contrădiccerile, combaterile, speră a nu se borbi și rătaci, și vedea că guvernul nostru închide Camera, căndu voiesce a-lu controla și închide, și anca în Pușcăria și în arestă preventiv pe d. Aricescu, nu numai fiindu călu contra dice, ci fiindu că combată pe cei cari proclamă — și între cari s'a dovedită că este și d. Procuratorul alu Guvernului C. Borănescu — revoluționile bine făcătorie, făente de guvern, adică resturnarea Constituțiunii, a Convențiunii, și dominarea unu regime de ordinanță? Si pentru ce acăstă osebire? Vomu trata în cîndu despre acăstă mare cestiune, pănatunci vomu dice numă că după noii cauza acestei ciudate osebiriri, nu poate fi alta de cătă că unu înțelegu și cei-lalți nu, că unu a cunoșință și sciință speculaților politice și cei-lalți nu, că unu voru mărire națiunii și cei-lalți și de voru fi voindu-o n'o n'țelegu, că unu în sfîrșită aă ideie, și ideie mari in capul lor și cei-lalți n'au de cătă abur, că unu scu că prin saptele loru aă cu dinșii, înțelegă națiune și cei-lalți presupu se vede că sunti singuri.

Vedurăm in No. de eri însemnatatea cuvintelor rostită in Camera lordilor de ministru, lucrărilor strâne din Englîteră. Elu declară curată că umanitatea imperatului Ruselor „n'a făcutu nimicu pentru fericirea Poloniilor” și explica, înțelege, aproba prin urmare „ne'ncrederea ce este in Po-

“Greutățile ce se puă in fundul unei corabie, sau șeice spre a o țină in ecilibru.

„lonia și Rusia prin sistemea tiranică „ce a fostu adoptată.” Daily-News, organu alu Lordului Russell dice „că trei-deci de ani opiniunea publică condamnă administrația rusă in Polonia și că cu tōte acestea imperatul Ale-sandru a amenințat Warszawa d'a o reduce in cenușă, și Nicolae a făcutu aca-șă amenințare Poloniile întrege.”

Toțu d'uă dată insă Lordul Russell dice că Englîteră nu pote acumu se cără despărțirea Poloniei, căci a-esta nu se pote face fără resbelu, resbelu care ar pune in pericol pacea Europei, daru că speră că puterea opiniunii publice „va sili pe șeice și Czarul a țină séma de dënsa.”

În tōte acestea suntu contrădicceri învederăte. Spre a areta și mai bine situaționă, se facem cunoscută că foiele guvernului franceze, combatu mereu politica englesă, uă ieș în de-ridere și dicu că Polonia nu se va libera cu vorbele Lordilor, ci cu sabia, și că sabia acea-a nu va fi cea englesă. Ce are daru de gându se facă guvernul frances? „Nu se scie ca de pace.” D'uă camu-data se vorbesce de unu congresu prin care se se reguleze, fără și provizoriu, cestiunea Polonă.

1863. 30 Priară. Domnule Repartore! Credu, în interesul publicu, a areta în ce desordine se percepă contribuționile personali și acele pentru poduri și șosele de la sătiani, masa poporului român. Acea-a ce se face prin cele-lalte părji ale României nu potu afirma; nu credu înăsă că să facă exceptiune din regula generale sătianii aședași in comună Filipesci de pădure, din districtul Praova, in care am și eu a mea proprietate; în acestu locu potu afirma că pe d'ouă trimestre din anul trecutu cu tōte că contribuționile s'au implitu forte regulat, daru pînă acumu nici uă doavadă, nici uă cîtanță nu li s'a datu. Părcălabul a implitu, a versat banii in casa sub-prefecturie, acăstă-i-a înaintat in casa On. Ministerul al Finanțelor, și acelora care au numerat sumele nu li s'a datu nici unu act, nici uă doavadă că a respunsu sumele acelea, nici uă bucată din acelui registru a souche care se dice că s'a introduș de uădată cu reformarea ținerii comptabilității, dupe faimosa nouă sistemă.

Pe lingă acăstea, în trimestru anului corint de Ianuaru, cindu in contra Convențiunii din 1858 s'a ordinat perceperea pe a treia lună, perceperea pe căte trele lunile s'a făcutu in contra legilor existență, pentru contribuționile de asemenea natură prin dorobanți cari au esecută răspunderea banilor. De la toți acei majori și căsătoriți sătiani s'a im-

Abonarea pentru districte de 152 lei

Săse lune 76

Trei lune 38

Abonamentele incep la 1 și 16 ale fiecări lune.

Ele se facă in districte la corespondință

riului și prin poste.

La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancien

comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcțile postale și la agen-

țiale de abonare, pe trimestru 10 florini argintiu

valută austriacă.

4 MAIU 1863.

ANULU VII.

LUMINÉZĂ-TE
SI VEI FI.

Curtea Apelativă Criminale.

Președintă d-lui A. Florescu.

Judecători DD. Dimancea, S. Zissu, P. Teulescu, Grig. Lahovari. Costache Crețeanu, R. Manolescu. Procurator C. Borănescu

Procesul de Presă intentat d-lui

C. Aricescu.

(Vedă No. de ieri.)

Pledoria d-lui G. Petrescu.

Domnilorū, după lunga și frumosă pledorie a onoratului meu colegu, d. Rosetti, nu mă remine, domnilorū, de cătă a atinge căteva puncturi către așeapă din vedere, însemnatul oratoriū!

Fie-mi însă permisă a stabili unu principiu, mai nainte de tot. În procesele de presă advocacylui, în față cu lacunele legislațiunii noastre, are două mari datorii: cea d'antău a luaroului și judelelui de factu, său juriului; cea d'a doa a părții cătă se poate mai multă spiritului autorelui acusatū.

Studiul atentiv ce am făcutu articolului incriminatū, mău convinsu că onorabilul meu clientu, d. Aricescu, n'a avut altu scopu de cătă a emite teoriu ce, naturalu, facu parte de domeniu politiciu. Dreptu aceia, domnilorū, și pledoria mea nu va fi urdită de cătă erăsi în acel sensu, — cu deosebire numai că nu voi discuta de cătă numai părțile acele din recuizitorul ministeriului publicu care său trecutu lăsatu. Voi începe, domnilorū, acolo unde ministeriului publicu a sfîrșit. Acostu auditoriu intelligent care așteaptă cu altă impacientă rezultatul desbaterilor noastre, fiind că pozițunea d-lui Aricescu l'interesă, acestu auditoriu, dicu, păstră in memoria lui expresiunea de licență presii" expresiune cu care său tacatu teoria politică a d-lui Aricescu. Aș observatu, onorabili mijistri, că ministeriului publicu său mulțumită numai de a pune in balanța acuzațiunii acăstă expresiune, fără însă să ne arate criteriu ce există în libertatea presii și licență ei, după cum său denumit'o. Dan, ceea ce ministeriului publicu a lăsatu necaracterisat, me voi sili eu ca să completu ideea sa; nu însă, ca să indică acăstă linje de demarcare, dără ca să demonstreze că acolo unde o comparație nu este putințiosă, acolo există numai nedefinită. Prin urmare, ideea vagă și lipsită de ori-ce semnificație. Expressiunea de licență are a sa însemnatate numai in dominul saptelor, de locu in materie de presă, căndu expresiunele au totă cunînță și căndu nu valamă nici bunele moravuri nici ecitație. Dacă mi tolăriți puținu pedantismu, ve voi aduce autoritatei cari voru da totă taria loru in privința celoru dise pînă aici. Astă-felu, domnilorū, renumitii jurisconsulți Filangieri, Pastoret¹, Becarieș, ² afirmă, positiv că in domeniu moralu precum in materie de presă distincțunea intre "libertate și licență" este imposibile. Jurisconsultii electici cari și au desecatu puterile spre a putea intr'unu modu sicuru a areta deosebire intre dreptu și nedreptu, său vedutu constrâni a declară slăbiciunea loru căndu au voită să indice criteriu intre libertate și licență, căndu este vorba de domeniu morale. Deci, căndu ministeriului publicu a aruncat licența asupra articolului d-lui Aricescu — acestu capu de acusare nu se poate considera de cătă ca o aserțiune, de vreme ce nu se poate înca odată constată o comparație intre licență și libertate; de vreme ce domnia este pentru libertatea presii.

Ministeriului publicu așa deștiat pe domnul Aricescu ca săi pătă proba legalimentă călcările de legi săvîrșite de către guvern. Dară a cere asemenea dovezi in materie de presă este

a cere imposibilu. În adevără din combinațiune art. 62 și 63 legea presii, două ipoteze suntă putințiose.

1. Admisiunea doveditoru „în contra singurilor funcționari publici“ (art. 62 alin. 1-ia.)

2. Sau căndu nu este vorba de funcționari publici — „respingerea ori cărui dovedi spre statonnicarea faptelelor imputate“ (art. 63.)

Celu de întău articole nu poate fi aplicabile pentru cuvîntul că funcționarii despre cari au vorbitu clientul meu, suntă funcționari justiciabili numai de curtea de Casare. Aș dără art. 62 nu-i concerne. Prin urmare dovedă cerută de ministeriului publicu nu este posibile a se da.

Celu d'ală doilea articlu prescrie într'unu modu expresiv că dovedă testimoniulă nu este admisă (art. 63.)

Deci, a cere administrarea doveditoru in materie de presă, afară de casul prevedutu exceptionale in art. 62 este posibile a cere imposibilul.

Este unu altu punctu care să scăpatu din vedere onoratului meu colegu ca să respundă la unu altu capu de a-ensare. Ministeriului publicu acusă pe d. Aricescu pentru că a diu in articolul său că există guvernul perso-nale. Însă fie-mi permisă a responde d-lui procurorū că de vreme ce domnia sa a negată constituționea noastră, prin acesta său afirmațu guvernul per-sonalul.

Fie-mi permisă, domnilorū, acum să ve spune că traducționea ce au făcutu ministeriului publicu expresiuni „Vox populi, vox Dei“ — nu este după mine cea adevărată. — Voca poporu nu este după cum său diu domnul procurorū *Urgia lui Dumnezeu*. Eu dicu că voca poporu este voca lui Dumnezeu, adică Libertatea, Egalitatea și Frăția!

Nu mă mai remane acum să cătu puținu de diu ca să terminu. Clientul meu este acusată pentru unu delictu de presă. — Însă, domnilorū, domnia-vosă cunoșteți mai bine de cătă mine că unu delictu fiind o infracțiune legii sociale, una din condițiunile indispensabile pentru esistența sa este intenția. Nu uită, domnilorū, că delictele de presă este unu delictu intențional. Deci, este de datoria ministeriului publicu că se facă învederă intenționea autorului. Pentru mine, domnilorū, articul d-lui Aricescu, dupe cum v'am arătat înca de la incepătă, n'are altă intenție de cătă a emite unu sistem.

Nimeni, domnilorū, nu se potu condena pentru niște teorii care nu suntă fără lesne de înțelesu.

Suntă convinsu dără că verdictul d-vostre nu poate fi altul de cătă acuizarea celui mai onorabil bărbat!

In urma acestei pledorii, aperato-riul interpellindu pe d. Procurorū ce poate responde la argumentările sale, d. Procurorū, aș diu căteva cuvîntu, provocătă unu auditoriu, cindu asculta pe unu profesorū pe catedră făcindu analiza grammaticală sau logică unei opere, certindu, daca reflecțiunile coprinse întrisa suntă adevărate, suntă juste, sau dacă se aplică bine la obiectul de care este vorba și să muneste a areta că redactorul acei opere, nici eleganță are, in expresiuni, nici armorie in idei, nici vr'unu fundamentu in alegătiunile sale, deși alinterea arată u mare energie și căldură in compoziția sa, cu alte cuvînte neîntîgine asupra tărimului sciunței, și ne arată pe autorul nostru că ar fi înca inepțu și

Pledoria d-lui Atanasiu.

Domnilorū, ascultându desvoltarea acuzațiunii d-lui Procurorū, am simțită acea placere sau se dicu mai bine acea multămire, pe care poate căpăta unu auditoriu, cindu asculta pe unu profesorū pe catedră făcindu analiza grammaticală sau logică unei opere, certindu, daca reflecțiunile coprinse întrisa suntă adevărate, suntă juste, sau dacă se aplică bine la obiectul de care este vorba și să muneste a areta că redactorul acei opere, nici eleganță are, in expresiuni, nici armorie in idei, nici vr'unu fundamentu in alegătiunile sale, deși alinterea arată u mare energie și căldură in compoziția sa, cu alte cuvînte neîntîgine asupra tărimului sciunței, și ne arată pe autorul nostru că ar fi înca inepțu și

incapace spre a face o lucrare ce ar fi mai presusă de totă censura.

Iată de ce felu este mulțumirea ce ne a inspirat ascultarea acuzațiunil, temere însă nu ne-a inspirat, nici una, temere ce se descoperă in inima auditorului din darea pe față a unui delictu său a delictelor in cestiune, vorberea d-lui Procurorū s'a ocupat de ori ce altu obiectu, mai multă de cătă a ne arata ce este dupe legă unu atacu personalu, ce felu se sevîrșasce delictul de a atîta ura in contra guvernului și prin ce mijloce poate fi unu guvernă defăimătu și calomniat. Delictele dară acăstă nevădindule realiste, nevădindu parolele autorului acuzațu, corespunzătoare cu natura lor, n'am patinu concepe nici u tumere despre sora sa, și tocmai acăstă sentimentu este semnul la care se recunosc gravitatea și juriștia unei acuzațiunii căndu acăstă temere se destopă in inima auditorului ca unu efectu alu desvoltările discursului incriminat. Temere a-aceia destopă și geniu oratorului și inspiră căldura ce se arată la u apărare, ea i animă expresiunea, comandă gestul său face a declama spre a inspira judecătorului acea convicție de care elu este pătrunsu; ca unul ce anu remasă in starea linisită a susținutu meu nu veți audii de cătă o calmă și bineînă desvoltare a ideelor mele, de spre cea ce este unu delictu de presă său delictele in cestiune,

Ce este obiectul acuzațiunii de astădi? unu articlu politicu coprinsu în diariul Reforma despre mersulu administrativ alu guvernului, onor. Procurorū vede intr'insulă esistența a trei delictice¹ iu unu atacu in contra personaj Domitorului, unei provocațiuni de ură in contra guvernului și in fine o defăimare și calomnie in privința legalității condusei sale, luidu d. Procurorū diferite periode din acelu articulu și isolându-le de totalul lui și de spiritul ce domina intr'insulă de la incepătă pînă la sfîrșit; crede că a astădu in sensul acelor parole esistența acestoră trei delicti, însă aicea sătă greșela d-lui Procurorū că a voită să-și esplice sensul și duhul acelui articulu separatu de circumstanțile politice de astădi ale societății noastre, de acea noi credem că u datorie a noastră, mai nainte de a intra in luptă, să ve punemu sub vedere starea lucrurilor sub influența căria a-cestă articlu a fostu conceputu și scrisu de autorul său.

În tōte Statele Constituționale a cordul său armonia într puterea executivă și legislativă este o trebuință obștească, este o condiție necesară a fericirii publice. Acestu acordu la sesiunea din urmă n'a putut fi menținutu, uă oposițione vigurosă s'a declarată in cătă ea se devie o majoritate, și mai nainte d'a se declara definitivă acestu resultat. Terminulu sesiunii espiră fără d'a se vota și lăcuiu bugetul Ministeriului, preferă in locu d'a demisiona să închidă sesiunea camerei, a cărui efectu a fostu de a se face demonstrațione pe care am vedutu, și împotrivirea la plata contribuțiunilor. Iată circumstanțele politice de ce felu suntă și la care se raportă articulul incriminat, provocătă inca și de licență pressi ministerială, și responsul la atacul pressei ministeriale care a calificat oposiționea de o coaliție monstruosă, este legitimă și conformă principiulor constituționiști. Întrebă dară, este acăstă stare oficială, este unu adeveru. Prin ea urmădă a se justifica, și a hrani lupta combatindu idei iarăși cu idei, înlocuindu principiile cu alte principii și demonstrindu legalitatea procedării sau basinduse pe regulă că pentru dănsul său salutul poporului este o lege supremă și că in folosul lui face totul.

Elu se astă din preună cu majoritatea Camerii, cu majoritatea națiunii, iar de calificat acăstă stare ca una normală atunci vă atâșați la părerea minorității, atunci susțineți interesul unui partit (și acăstă eșu nu pocăi presupune de d-vi, căci autoritatea judecătoră, acăstă a treia putere in statu mai pre susă fiindu de pasiunile numite de unii ambiciose și de alții fatale și depărtă de ciocnirile politice din care acese ori nascu pismaș, trebuie să stea in midilocu ca unu scutălu încințel și unu cîlciu necătenită alu edificiului socialu). Atunci numai dicu inocența d-lui Aricescu poate se afla in pericol și condamnarea lui adusă ca uă jertfa spre susținerea intereselor unui partit, care însă ca o injustișă flagrantă va resuna in totă intinderea Principatelor și va avea consecințe mai multă dururose de cătă sprijinirea intereselor unui partit. Eșu, d-loră, nu me temu că maniera d-stră de a vedea, de a apăra poziția țerei nu se acordă cu realitatea, de aici a linii de confianță in nepărtinirea d-vosă urmează desvoltarea ideilor mele.

Nu este in destul, d-loră, a avea sub ochii nostri acăstă poziție politică, ci trebuie se luăm in considerare și misiunea ce conformu cu constituționea, are in statu oposițione și presă, acăstă a patra numită putere morală in statele constituite. Opoziția, d-loră, este unu principiu de viață fără dinsa legalitatea actelor unui guvern ar reminea totu d'a una in intinericu, talentele oratorii nedevolte și plenitudinea luminelor trebuință a se aduce guvernului și Statului, mereu in lipsă. Ea poate fi asemănătă cu unu bărbatul gelosu de soția sa, care nu iartă pe unu altul săi sărute măna, fie și in nănușe; astă-felu, este ea gelosă in privința aceloră care dorescă a veni la putere, nu suferă pe orice; cere să se affe la dănsii o superioritate intră tot, precum este și postul Ministerialu, care ca cugetul loru să fie totu-d'una sinceru, morală neprătată, și, faptul totu-d'una legală, și spre a da acăstă pe față așa că mereu dispută și intră in luptă. Vedești ce se face astă-dă in Anglia in acăstă vecchie vală a libertăților constituite. Ce chăstigne mai dreptă, mai legală decătă aici, acădără insulăriu Ionice la Statulul Elinescu, și cu tōte acesea opoziție, acolo a atacat și vigore, și acăstă cugetare a Ministeriului și eu cred că acelă atacu s'a facutu nu pentru că ea nu era convinsă de justiția acesei fapte, ci numai că să nu calce principiul că tōte actele Ministeriului trebuie a fi consecrate, spre a ne pătrunde de legalitatea și de utilitatea loru. Opoziția însă astă-dă la noi compusă din majoritatea se astă in mai mare dreptu de cătă de obiceiul a combate cu vigore actele Ministeriului și a cere restoranicarea stării normale și spre acăstă micul și legalul ei mijlocu este presă; iată dar suptu ce influență a circumstanțelor, după care nevoie să se compună actuala acuzaționă.

Trei delicti ne a desfășurat d-l Procurorū in desvoltarea articulului politicu, și aici ni se prezintă de sine o reflecțiune. Este ore cu putință a se astă grămadite trei delicti de o natură asa de diferite intre sine, intr-unu articulu alu căruia spiritu este unul, a le căruia concluzioniță la unul și aelași scopu, adică la schimbarea Ministeriului; se poate primi ca să o asemenea circumstanță autorul pututu crede de convenabilu a atacu și persoana Domnului de la care se așteaptă dorita îndrepătare? Dar lasă să vedem mai întâi in ce parole și in ce expresiuni acuzațorul sustine că s'ar coprinde acăstă delictu de atacu personalu in contra Domitorului, după Art. 45 din legiuirea Presei.

Parolele ce dupe d. Procurorū ar constitui acelă delictu suntă, menținute ce se face de guvernă personalu, exemplu lui Carol alu X-a și proverbul de prea tîrziu ca o alusione la Persona Domitorului.

Ori cine poate prevedea cătă este de greșită acuzaționă resemnată pe aceste elemente. Si putem să afirmă că de căte trei fapte de acuzaționă suntă asemenea de usore și lesne a le doborări existență, însă a delictului de atacu se dobâră fără multă intindere de cunoscute, este in destul a da definiția lui, și a face de a cădea acuzaționă.

Multă vorbă a facutu d-l Procurorū despre înțelesul cuvîntul per-

¹ Scienza de la legislazione.

² Lois penales.

³ Deliștii e delle pene.

sonală la care D. Rosetti î-a răspunsă
fără nemerită; însă noi observăm, să
pote presupune cineva de atacat său
ofensat prin trăua dicere a căria în-
semnare este aşa de controversată și
întunecată, se poate destepta în înțe-
lesul Publicului ideia unui atac său
se fie și înrealitate acela ofensat din
cauza disprețului ce pentru dinșul să ar
deștepta în opiniiile cititorilor? Nu-
Domnilor! sensul cuvintului ofensiv
trebuie să fiă îndată și în unanimitate
de toți într'unul și același felu înțe-
lesu, și aicea amă vedut că d-lu Pro-
curoră chiar să aflată în îndoială și
anevoință cum să se justifice interpreta-
ția ce a făcutu, daru cu acestu metot
desceptăm noi în spiritul publicului,
idea atacului, iară nu parorile acelui
articulu, și fapta altuia nu se poate im-
puta mie.

Atacă d-lorū nu este o reflecție sau o cenzură despre tendința unorui persoană a se menține la putere, atacă este expresiunea unorui cuvinte prin care se atribuie cuiva o calitate reală, unul sau mai multe viciuri care le espune la disprețiu Publicului și încinăre milării susținătorilor săi. Se poate atribui acelorui cuvinte această putere? Nu d-lorū, cu placere și fi adus exemplul din istorie și din filologie de cea ce este în realitate un atacă în contra persoanei, însă n-amă putut să pregătesc pentru aceasta și din cauza suferinții mele acună nu mi aducă amintă. Mă mărginescu numai să vă raporte unu asemenea exemplu din oda Poetului Naționalu Fundescu la Grecia unde se exprimă astfel: în privința fostului Rege Othon

„Regele ce nu e în stare ună poporă se
guvernează,
Nările încredere în sine este slabă, este
încrezătoare, miselul

Aici cuvintul mișelă (să lăsăm să aprecierea celorălte parole neatinse) cuvintul quisă mișelă este ună atacă căci elă atribuie lui Othon o culaitate prostă, desprețuitorie pentru dinsulă, pe care d. Fundescu s'a împuternicită din evenimentele petrecute în Grecia ca să îl o atribuie. — Există vr'o asemănare între modulă acesta de a ataca cu acele parole menționate de d. Procuroră? nu d-loră, iată dară că este adeveră ceia ce amă susținută că șefulă acesta ală acuzațiunii, cade îndată ce vomă cunoșce caracterul celălău adevărată ală atacurilor.

Asemenea poate și în privința alușiunilor despre care nu au întreținutușaia de multă d. Procuratorul Alușiunile, nu sunt de cătă un felu de pilduire, ele sunt modulul celu mai nobilu de a propria adevărul la urechile Stăpînești. Nu mă voi ocupa cu exemplul din antichitate, însă o alușiune fiind că se aplică la toate cauzile de o asemenea natură nu se poate considera că are unu sensu determinat și aplicat la o singură persoană ca să fie considerată ca o injurie, aici parola sau pilduirea se aplică asemenea și la d-nii Ministerii ce slujesc pe unu Principe prenumu așa slujită acea pe Carol și alii pe altul. Asemănarea se poate aplica și Pincipelui ce se încredințează la asemenea bărbăți, însă conclusia de a atrage din mențiunea unui evenimentu istoricu înșințarea unui delictu, este așa de arbitrară în cătă priimirea ei va fi echivalentă cu o adeverată interdicție a libertății parole.

După aceste, d-lorū, trecem la desvoltarea șefului alii doilea, alii violațiuni sau alii călcări ar. 48 din legiuire, prin care se penesă acela ce ațină ura în contra guvernului.

Parola prin care se află acest efect, suntu: unde este la noi respectul legii?

Din tăgăduire dară a respectului către legii d. procurorii a trasă concluziunea că poporul se va coprinde de atăta mihnire în cătă să se ecșalteze până la o ură în contra Guvernului, și deelamindă în contra d-lui Aricescu a cerută se dea pe față cările legilor. D-nu Rosetti, după ce a făcută o intinsă și elocuentă respingere, a priimită provocăriunea de a pune suptă vedere mai multe casuri la care legea s'a violată, începândă de la violația Constituțiunii în privința contribuționilor ce se stringă fără bugetă, intrerupe, mijlocesc, și Curtea declară pentru că obiectul procesului nu suntă faptele guvernului, niciodată să judecă astăzi, dovada despre cărcări nu se poate prezintă.

D. Rosetti s'a aflată aici în dreptul său, acuzația îi pusă ca o condiție; dovedește călcările și atunci d. Aricescu rămâne neatinsu.

Interdicția de a dovedi este însă condamnațiunea a acuzațiunii, pentru unu adeveru pote cine-va fi supus la vr'o penalitate? dar, și 'n adeveru do-

vada este cu totul de prisosă, căci cuvintele aici se raportă la starea generală a lucrurilor la evenimente cunoscute de obste, și urma ca d. procuror să nu se mărginăsească numai la negare. Ci d-lui se contra dovezescă pasa legilor care este un faptu positiv priimitoru de dovadă și să o producă prin jurnalele Ministeriale, prin foaia oficială în care se coprindu ordonanțele și decretele lăsate pe dispozițiile constituțiunii, se ne producă în fine acuzații de căldură și de război.

in fine acăstă dovadă prin invocarea constiinții publicului, căci cea ce este de opște cunoșcută chiară dupe regulile dreptului nu este obiectul de dovedă; însă, d-loră, noi susținem că o declarațiune de felul acesta nu are puterea magică de a umplea cu ură animile cetățenilor în contra guvernului. De obicei ori cine, său a perduț o judecată, sau s'a văzută dată afară din funcție sau pentru ori ce altă contrarietate, strigă totuștii d'aura; Injustiție și declanșare, respectul legilor numai ecclistă; acăstă este un mod de consolație de a-i răsuna necezului pentru o faptă suferită și considerată

dă o injustiție. Și acăsta se face de obiceiu la tōte statele și ești nu știi daca d-lu Procurorū stărueste cu seriositate la pretensiā d-lui dacă se crede imputernicit a ne afirma că atâtă în ramul judiciarū, Administrativū, ect. ect. n'amijlocit nică un fel de călcare de lege și prosperitatea societății crescută. Cum darū d-lui a credut că print' o declamațiune asemenea s-ar putea așiura, și ura în contra guvernului, iară nu în contra aceluia ce a săvîrșită injustiția? Nu d-lorū ura după art. 43 însemnă altă ceva, presupune alte imprejurări, căci dicerea guvernū are o indoită însemnare: I-ii coprinde așădămintele, organismul soțialū, sau în felul constituției; II coprinde perso-

Dară nu, domnilorū, reul în pri-vință acăsta este imaginar, este fără realitate, stă numai în opinio-nile și afec-tiunile funcționarului celu ce nu toleră altuia trebuință ce face de dreptul seū, amă disu și altă dată și iarăști o repetu, că măsura după care libertatea parolei se apreciasă, nu se află în lage ci în moravuri; amă cunoșcută unu funcționari grecu (și tacu numele lui acumă) care nu toleră ca în petițiile date la dinsu se mențione-se cinevaști că actul în cestiune este nelegalu, și cu tōte acestea altă calificațiune nu se poate da caetelorū în contra căroră jeluum. De și acel funcționarū a trăită și în alte state libe-rale, cându se află în functie să schim-

nele cărora puterea le este încredințată, se deosebesce dară și ura după acăstă devisiune, și altă ceva este se provozi ura în contra formi guvernului, altă ceva, în contra persoanelor, și acea lege interdică și peneadă ura astădată în contra formi guvernului, căci ea poate fi unu efectu ală amăgiri și ale înșelăciunii subă desvoltarea perspectivei lui viitoru ferice, și ameliiorări posicii naționale, iar ura în contra persoanelor este totu d'aura unu efectu unei conduite nedemne și nelegale și are caracterul nu de ură ci de mepris.

Forma Statului nostru este monarhia constituțională, coprinde dară

ceva acțiie, incriminat că după această formă națiunea nu va putea să prospere? din contra elu reclamă păstra-roa religiosă a acestui regim.

sei, căci spre a judeca justă, nu ajunge numai teria și spiritul de care ne a dată probe, ci trebuie și experiență. Zicu d-lorū și pentru dovostă ca nu cumu-va din ore care ilusiuni, greșită aprețiare și din concepțiunile deriveate din regimul trecută se voiță a restringe acesta mesură a libertății parolii mai multă de cătu limitele ce legiuitorilui însuși a pusă și pe care trebuie să le căutați nu în cuvintele legilor de presă, ci în spiritul constituțiunii; în interesul obștesc și în drepturile omerurii, nu priimiți cu lesnire că parolele producă acelă efect și că reul este rezultatul cuvântului și nu consecuința faptelor funcționarilor; arătăne, d-le procurorū, unde este turbarea provenită în societate, din cîteea articlului incriminat? Din contra cetățenii sunt liniștiți, contribuțiunile se plătesc, forța guvernului nemicșorată, dară, disposițiunile ómenilor le presupune contrarie ministeriului motivul acestui fenomen, caută-lu nu în vorbirile cetățenilor, ci în legalitatea

Vorbirea cetațanilor, și în legătatea faptelor.

Ministrii precedanți precum și domnul Golescu, care de sărăcăi și bucurătă de increderea Domnitorului ar fi adusă pe România în starea la care Cavour a rechimată pe Italia.

A dori cineva mărirea patrii sale, a lăuda calitățile bune unei persoane, vis-a-vi de o alta, a prefera sistemul politicului alui aceluia, nu va să dică că e calomnie, și defăimă pe următorii Ministrui actualmente la putere, ci că are poate o predilecție bine fondată sau nu în favorul acelor persoane; acuzația darău în privința acestei se depărtesc de adevăratul interesul alui protejaților ei, cându-se minia, audindu că un altul are calități superioare și nu se muncește a arăta că și actualii Ministrui au ecapacitatea administrativă, că suntu bărbați politici și că ținta loru nu este alta de cătu gloria și fericirea Patrii, și să insuflie această convicție în sufletul Poporului.

Viața bărbătașilor Politici, și militari, talentele lor, geniul lor, se consideră uă proprietate Națională în folosul căruia ecclisiența acelora este destinată; iată motivul pentru ce diferența între dinși trebue să fie cunoscută și arătată.

Nu alcătuește dar paralelul ce face autorului nostru obiectului delictului de calomnie și defimare.

D. Procurorū, atâtă in faptă cătă și in teorie, să afle în greșelă. Calomnie, este după lege a atribui cuya o faptă penată pe care dinsulă a săvîrșit-o. Defaimare din contra de ală deținuta că n'aă indeplinită obligațiunile sale civile, sau al minterea îndatoriiile funcțiunii sale după cuviință, de unde ar isvorî o deconsiderație pentru dinsulă, astăfel de exemplu ar fi să împrăștiăm unu svonu mincinosu că unu comersanlă nu-și a plătită polițile și să proteste. La unu ministru s'ară aplica defaimarea cindă amă scrisu pentru dinsulă că ar fi scocu pe cutare din slujbă, funcționară integră și capace ca să-lu înlocuiască cu unu favorită, că toleră abusurile spre a se îmbogăți funcționari și alte mai multe de asemenea natură.

Calomnie iarăși ar fi de ale atribuțiilor furtișagă pecuniilor publice sau fapte de acele pentru care ei pot să fi dată în judecată ca ministri. Din aceste nu se astă nimic în reflecțiunile autorului ce se raportă la cea ce ar fi putut să îl ceară cîrmuită dă acei bărbăți. În teorie dară greșește d-lui Procuror, căci alta este semnul legelor și altfel le interpretează d-lui în faptă; iarăși se abate de realitate căci fapte asemenea mincinătoare nu sunt obiectul acelui articol de care de s-ar fi ocupat cu asemenea obiecte n-ar fi avut caracterul de un art. politic și nu văd pentru ce d. Procuror a înmulțit șefurile acuzațiuni în vreme ce după sistemul logic ce a luate, putea să coprinsă prea bine și acele expresiuni indelictele de a voi

... și apăra ura ect., se încheia dar din tot cea cea cea că a cudațiunea d-lui Procurorului nu are nici un fundament, și că inocența domnului Aricescu este mai presusă de ori ce contestații, și că d-vosări veți face publicului, dorita satisfacțiunea de a-lu să poată ne atinsă familiile sale care su legitimă speranță așteptă acestu reultat.

Terminu aici apărarea noastră, sălogindă numai cătă a fostu obseruațiunea de justă ce amu făcutu în recuvintare, că temerea nici una n'a utu inspira ascultarea acuzațiuni și că de mi se desteptă vr'o altă temere, acea este pentru considerațiunea -v; vedești ca să nu lăsați posteritatea nă motivu de mîhnire că n'atî tolerațu libertatea paroli, în vreme ce oare fondesa pe constituție, cer dar, și desteptu achitarea d-lui Aricescu.

SUPSCRIERE IN FOLOSULU POLONILORU.

D. Panait Casimir. 300
— T. C. 151

